

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 105: Forslag til lov om ændring af hittegodsloven. Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 27/11 97. Første behandling 11/12 97. Betænkning 20/1 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af lov om mærkning af cykelstel m.v. Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 27/11 97. Første behandling 11/12 97. Betænkning 20/1 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Forespørgsel nr. F 19:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om situationen i Algeriet og om den danske regerings initiativer for at forbedre menneskerettighedssituationen i landet?«

Af Søren Søndergaard (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 13/11 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/11 97).

Begrundelse

Søren Søndergaard (EL):

Mandag den 10. november 1997 demonstrerede 25.000 mennesker i Paris for oprettelsen af en uafhængig international undersøgelseskommission om situationen i Algeriet. Demonstrationen havde samtidig det erklærede formål at slå hul i den mur af tavshed, bag hvilken det algeriske folk forarmes, undertrykkes og massakrerer.

Den forespørgselsdebat, som vi skal have i dag, og som i sin tid blev rejst i forlængelse af Parisdemonstrationen, har det samme formål, nemlig at rejse diskussionen om, hvad der foregår i Algeriet, og dermed sende et signal – om end et beskeden signal – til den algeriske befolkning: Der er folk ude i verden, som bekymrer sig. I er ikke forladt, I er ikke glemt.

Det må ellers have været svært at have overlevet de sidste seks år i Algeriet uden at føle sig glemt af det såkaldte verdenssamfund. Siden 1992 er 80.000 mennesker blevet dræbt – cirka, for ingen kender tallet nøjagtigt, fordi ingen har undersøgt det.

Hvordan har Europa så reageret på disse myrderier lige uden for vores egen dør? Vi har bygget tavshedens mur endnu højere.

Man kan spekulere over årsagen. Har det handlet om skyldfølelser over det officielle Europas medansvar for at sætte turbo på den algeriske tragedie ved de facto-ankendelsen af kuppet mod det demokratiske valg i 1992? Har det handlet om bevidst at lukke øjnene for situationen i Algeriet, for på den måde at kunne

begrunde at de fleste europæiske lande faktisk sender flygtninge fra Algeriet tilbage? Eller har det i virkeligheden handlet om, at det officielle Europa har været mere interesseret i handel og investeringer end i, om menneskerettighederne blev overholdt?

Vi ved det ikke med sikkerhed, men det er i hvert fald glædeligt at konstatere, at det ikke længere kan lade sig gøre, at der er slået huller i tavshedens mur, og at det algeriske spørgsmål langsomt, men sikkert er ved at blive placeret på den politiske dagsorden i Europa.

Det skal bestemt ikke beklages, men det rejser med så meget desto større styrke spørgsmålet om, hvordan situationen egentlig er i Algeriet, og hvad vi f.eks. i Danmark kan gøre for at hjælpe med at forbedre menneskerettighedssituationen i landet. Vi håber med denne debat at kunne bidrage til at afklare disse spørgsmål.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Situationen i Algeriet er forfærdende og dybt ulykkelig. Det er umuligt ikke at blive dybt berørt af de barbariske massemyrderier, som finder sted, og som ikke synes at ville tage nogen ende. Jeg byder også velkommen til de to forespørgere og for denne mulighed for i Folketinget at diskutere situationen i Algeriet.

Når man skal analysere situationen i Algeriet, er det vigtigt at sondre mellem flere forskellige forhold. Et element – og det mest grusomme – er massakrerne. Det er rendyrket terrorisme af værste slags. Et andet element er menneskerettighedssituationen, som lader en del tilbage at ønske. Lad os tage det sidste først.

På visse punkter er udviklingen i retning af pluralisme, demokrati og menneskerettigheder bedre i Algeriet end i mange andre arabiske lande. Der er flere selvstændige partier i parlament og kommunalbestyrelser, inkl. moderate islamiske partier, der er regeringspartier og en rigtig opposition i parlamentet. Medierne har en vis begrænset frihed, og der er retlige mekanismer til behandling af klager over menneskerettighedskrænkelser i landet.

På den anden side er der også meget, der skal gøres for at forbedre situationen. Medienes frihed er begrænset, retssikkerheden er mangelfuld, partier og grupper, der ikke tager afstand fra vold som politisk middel, og som ikke anerkender forfatningens bestemmelser

om en demokratisk verdslig stat, er forbudte og udelukket fra at deltage i det politiske liv.

Desuden er algeriernes levevilkår præget af høj befolkningsstivækst og en meget stor arbejdsløshed.

Regeringen og EU søger at bidrage til en forbedring af de økonomiske og sociale forhold og til den almindelige menneskerettighedssituation i alle landene syd og øst for Middelhavet. Det sker først og fremmest ved at indgå Euro-Middelhavspartnerskabsaftaler med dem.

Disse aftaler er ikke en præmie for eller en blåstempling af et lands resultater inden for den økonomiske og sociale udvikling.

Disse aftaler skal derimod ses i det lange perspektiv som et middel til – via en styrket politisk dialog, via øget handel, via udviklingsbistand og via menneskeligt og kulturelt samarbejde – at fremme en bæredygtig social og økonomisk udvikling og en forbedring af befolkningens levevilkår.

Samarbejdet bygger på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse og demokrati. Når vi går ind i disse samarbejdsaftaler, må vi være realistiske. Der vil blive tale om en langvarig proces, som bestemt ikke er uden risiko for tilbageslag.

Danmark har længe arbejdet for, at EU mere direkte tog problemerne i Algeriet op. Så sent som for godt en uge siden gav EU-Rådet af udenrigsministre udtryk for, at Rådet ønskede fremskridt med hensyn til en sådan aftale med Algeriet. Det ønskede også en udvidet dialog med Algeriet om alle spørgsmål.

Samtidig opfordrede Rådet Algeriet til at udvise større åbenhed omkring situationen i landet. Der bør være fri adgang for internationale organisationer, private organisationer og for medierne. Især burde udsendinge fra FN på menneskerettighedsområdet snarest kunne besøge landet. Desuden opfordrede Rådet til, at de demokratiske institutioner og retsvæsenets rolle blev styrket, og at der var hyppigere kontakter mellem politikere i Algeriet og i EU.

Jeg vil herefter komme ind på de forfærdelige massakrer. Efter alle samstemmende udtalelser fra vore partnere og allierede, er det de mest militante islamiske fundamentalister, der bærer hovedansvaret for disse myrderier. Den yderligtgående fundamentalistiske gruppe, GIA, har taget ansvaret for en række af massakrerne. Da den militære fløj af FIS og AIS og andre mindre radikale fundamentalistiske grupper erklærede

våbenhvile den 1. oktober 1997, ville GIA ikke gøre det samme.

Hermed være ikke sagt, at der ikke også kan være andre grupper end de mest militante fundamentalister, f.eks. kriminelle grupper, der udnytter situationen og bidrager til den uhyggelige voldsbølge. Der er imidlertid ikke nogen underbygning af påstandene om, at regeringen skulle stå bag myrderierne. Kritikken fra de vestlige landes side af myndighederne går i denne forbindelse på deres manglende dygtighed, effektivitet og kompetence til at beskytte civilbefolkningen.

Fundamentalisternes voldskampagne i de første år efter 1992 var især rettet mod udlændinge, mod vestligt orienterede eller mod sekulariserede algeriere samt mod myndighederne. Da det ikke fældede militærregeringen og ikke banede vejen for et fundamentalistisk samfund, opstod der et ønske om et forlig fra begge sider i striden. Flere grupper af mere fredelige islamister gik ind i det politiske liv, og deres partier er i dag repræsenteret i regering, parlament og kommunalbestyrelser.

De mest militante fundamentalister ønskede at fortsætte kampen, indtil deres mål, en islamisk, religiøs stat, var blevet en realitet, og de anså de islamister, der søgte forlig, som frafaldne fra den rette tro.

For fundamentalister i alle religioner er frafaldne noget af det værste, der kan tænkes, og meget værre end vantro og hedninge, for de ved jo ikke bedre. Derfor er det for de mest militante fundamentalister berettiget at slå de frafaldne ihjel. Fatwaen med Salman Rushdie illustrerer denne problemstilling. Når han blev kendt fredløs, var det netop, fordi Khomeini fandt, at han var frafalden fra den rette tro.

Gennem et udvidet samarbejde med Algeriets regering på de punkter, jeg har nævnt, håber regeringen og EU at bidrage også til en løsning på problemet terrorisme i Algeriet. Vi har også tilbudt humanitær bistand til ofrene for massakrerne.

Desværre har Algeriets regering hidtil været meget afvisende over for at modtage udenlandsk hjælp. Begrundelsen for den afvisende holdning er, at mange uden for Algeriet har villet lægge al skyld på landets regering. Kravene om en undersøgelse af forholdene er blevet opfattet som i bedste fald at sidestille regeringen og de militante fundamentalister og i værste fald at sætte regeringen og ikke terroristerne på anklagebænken.

Gennem en intensiveret dialog og et udvidet samarbejde på alle områder håber EU, at Algeriet vil acceptere international hjælp til at bekæmpe terrorismen med fuld respekt for menneskerettigheder og retssikkerhed. Det er svært at bekæmpe terrorisme, men det kan gøres bedre, end det bliver gjort i Algeriet for øjeblikket.

Terrorisme bør ikke kun bekæmpes med politimæssige foranstaltninger. Det er mindst lige så vigtigt gennem økonomiske, sociale og politiske reformer om bæredygtig social og økonomisk udvikling at fjerne tilskyndelsen til at gribe til magt og vold for at opnå forbedringer.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Det er ikke nok at være rystet over tragedien i Algeriet. Det afgørende er, om man også kan pege på et handlingsperspektiv, som kan bidrage til at bringe tragedien til afslutning.

Sådan et perspektiv opstår først, når man har et præcist billede over voldens anatomi. Vi skal ikke bare begræde massakrerne, heller ikke bare fordømme dem. Vi skal også forstå dem for at gøre noget ved dem.

En bevægelse som den islamiske bevægelse i Algeriet opstår ikke i et lufttomt rum. Den er forment af sin modspiller.

Hvorfor var det en islamisk bevægelse, der opstod i kølvandet på det gamle regimes kollaps?

Som også i Tyrkiet var det gamle regime bange for både venstrefløjen og fagbevægelsen, og et af de mest effektive redskaber, man fandt til at drive dem tilbage, var en statsdirigeret islamisering af samfundet. Det har givet sig udtryk på flere områder.

Regimet indførte i 1984 en familielovgivning, som rummer alle de elementer af kvindeundertrykkelse, som normalt tilskrives islamister.

Undertrykkelsen af al traditionel politisk opposition, sidst den brutale nedkæmpelse af de store demonstrationer i 1988, var medvirkende til at gøre islamisterne til det eneste alternativ til den siddende magt.

I en tid, hvor regeringen fulgte samme økonomiske kurs som så mange andre steder med økonomiske liberaliseringer og følgelig også en afvikling af statslig socialpolitik og beskæftigelsespolitik, kunne islamisterne fylde et politisk

tomrum for store dele af den fattige befolkning, som lod sig tiltrække af deres populistiske snak om pligten til at tage sig af de fattige.

Men hvor begyndte volden så, den omfattende vold, som fortjener betegnelsen borgerkrig? Den begyndte for alvor som en direkte udløber af aflysningen af anden runde af parlamentsvalget i januar 1992. Antidemokratiske islamister havde vundet første runde af valget i 1991, og for at sikre sig sin egen magt satte militæret ind og aflyste anden valgrunde.

En stor del af det officielle Europa så igen fingre med militærkuppet. De skulle ikke nyde noget af et islamisk styre ved porten til Europa. Sådan et ville sende flygtningestrømme nordpå og skabe usikkerhed for europæiske investorer. Milliarder af kroner eller franc ville gå tabt. Desuden var der jo også i EU-kredsen den gamle kolonimagt Frankrig, som siden militærkuppet i Algeriet tilbage i 1965 har været tæt forbundet med det algeriske militær.

Men det var næppe det Algeriet, vi ser, som det officielle Europa havde håbet på. Men ret beset må man have kalkuleret med muligheden for en skarp konfrontation, før det blev besluttet at forholde sig tavs til militærkuppet.

Der er ikke tvivl om, hvem der står bag hovedparten af de massakrer, som skulle bade Algeriet i blod i de efterfølgende år. Det er den mest ekstreme islamistiske sammenslutning, GIA. Men der er berettiget tvivl, om de står bag alle massakrerne.

Indicierne for, at militæret selv står bag nogle massakrer eller i hvert fald lader dem foregå uhindret, er så mange og så stærke, at det er uansvarligt at sidde dem overhørig. Efterretninger peger på, at også højtstående militærfolk og velhavende jordbesiddere foranstalter massakrer i et forsøg på at få fat i landbrugsjord, og på, at militæret lader GIA operere uforstyrret i områder, hvor GIA myrder løs blandt andre islamiske grupperes basis.

For os følger det af denne tvivl nærmest logisk, at det første skridt i en aktiv politik for at få bragt terrorismen i Algeriet til livs og få gjort noget ved de tragiske tilstande er, at der bliver igangsat en uvildig international undersøgelse. En sådan uvildig international undersøgelse handler jo ikke bare om retten til at vide. Den er et uomgængeligt politisk værktøj, hvis vi skal ud af den politiske lammelse og frem mod en målrettet politisk indsats for at få vendt tragedien i Algeriet. Og derfor vil jeg

godt på vegne af SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget udtrykker sin dybe bekymring over menneskerettighedssituationen i Algeriet, ikke mindst massakrerne på civilbefolkningen, og idet Folketinget fordømmer alle overgreb på menneskerettighederne, opfordrer Folketinget regeringen til

- at gøre det klart over for den algeriske regering, at menneskerettighedssituationen i ethvert land er en legitim interesse for verdenssamfundet,
  - at opfordre de algeriske myndigheder til at acceptere en uvildig international undersøgelse af menneskerettighedsforholdene i landet,
  - at arbejde for, at krænkelserne af menneskerettighederne i Algeriet sættes på FN's dagsorden, f.eks. en særlig samling i FN's Menneskerettighedskommission,
  - at yde beskyttelse til algeriere, som flygter fra forfølgelse,
  - at yde støtte til menneskerettighedsorganisationers arbejde i Algeriet, og
  - at yde økonomisk støtte til hjælpeprogrammer for overlevende ofre for massakrer.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 46).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Lotte Henriksen (S):

Befolkningen i Algeriet lever som i et mareridt. Volden og terroren er i de seneste år kun taget til, og mord og voldtægter er blevet almindeligheder i det algeriske samfund.

Vi hører og ser beretninger om blodige massakrer med massemyrderier af hele landsbyers befolkninger, mænd, kvinder, børn, ja, sågar nyfødte; grufuldheder, der ryster os alle, og som vi på det kraftigste må fordømme og tage afstand fra. Hvordan kan dette dog finde sted? Hvorfor kan volden ikke stoppes, spørger vi os selv, vi, der lever i et fredfyldt land.

Situationen er ekstremt kompleks. Kriminelle og islamistiske terrorgrupper myrder tilsyneladende løs, uden at regeringen griber ind og formår at stoppe terroristernes vanvittige angreb

på civilbefolkningen. Samtidig eksisterer der en anden ekstrem kompleksitet, en politiske forståelse i Algeriet, der tilsyneladende i de sidste 6 år er blevet stærkere, en forståelse, der betyder, at regeringen ikke har ønsket dialog med omverdenen ej heller med den opposition i landet, FIS, der stod til at vinde parlamentsvalget i 1992.

Derfor har det været umuligt for FN at gribe ind, umuligt hidtil at hjælpe de civile ofre og samtidig skabe vilkår, der på sigt kan være med til at bringe landet på fode igen.

Verden omkring Algeriet ser dog nu, at man trods modviljen i Algeriet er nødt til at agere. Forhåbentlig vil det med et øget internationalt pres lade sig gøre at komme yderligere i dialog med landets styre. For 2 ugers tid siden lykkedes det for en EU-trojka at besøge landet, og her i februar er det også lykkedes for en EU-parlamentarikerdelegation at besøge Algeriet.

Man kan godt, som jeg fornemmer forespørgerne vil, kritisere EU for ikke at have reageret for lang tid siden. Vi må erkende, at det trods Algeriets tætte placering på Europa har været muligt for Frankrig i de forløbne 6 år at lykkes med netop at få EU til ikke at reagere. Der er mange, ikke mindst historiske grunde til Frankrigs vurdering af situationen i Algeriet, men efter dansk, skandinavisk og tysk pres er det nu heldigvis lykkedes med et fælles EU-initiativ og besøget af EU-trojkaen i Algeriet.

Der har været mange forskellige vurderinger i pressen af, hvad besøget i Algeriet har medført. Men jeg vil gerne bruge denne lejlighed til at anerkende EU's initiativ og ikke mindst, at der nu er åbnet for dialogen. Det giver forhåbninger om, at endnu flere interesserer sig for, hvad der foregår i Algeriet, og at det internationale pres på landet yderligere vil øges.

Flere besøgende vil følge besøget op. Journalister vil begynde at undersøge massakrerne. Snart vil der tegne sig et klarere billede af, hvorfor det er gået så galt i Algeriet, som det er. EU har fået stillet foden i døren til Algeriet. Og selv om regeringen i Algeriet hidtil på det kraftigste har afvist et FN-engagement i landet, støtter besøget alligevel forhåbninger om, at Mary Robinson, FN's højkommissær for menneskerettigheder, vil kunne besøge Algeriet i den nærmeste fremtid. I hvert fald formulerede Derek Fatchett, den britiske viceudenrigsminister, efter besøget skuffelse over, at Algeriet endnu ikke er parat til at modtage besøg af FN's menneskerettighedsrepræsentant, underforstå-

et at der har været lagt pres på Algeriets regering for, at FN i Genève skulle følge EU's besøg op, samt at denne åbning kunne finde sted på et senere tidspunkt. Man kan altså vælge at vurdere EU-besøget optimistisk og tro, at det senere vil lykkes at få FN på banen i Algeriet.

Der er et enormt behov for at få sat fokus på menneskerettighedssituationen i Algeriet og få genskabt dialogen i landet. Derfor er der behov for, at internationale organisationer og udenlandske medier frit kan rapportere om forholdene i Algeriet. Men der er også behov for at støtte det civile samfund, og derfor har EU givet tilbud til Algeriets regering om støtte til ofrene for volden, et tilbud, som vi gerne vil bakke op om, og som vi på sigt gerne så udvidet til også at omfatte andre områder, der kan styrke den demokratiske, økonomiske og sociale udvikling i landet.

SF og Enhedslisten har fremsat et forslag til vedtagelse, som vi ikke kan støtte. Vi mener, at EU's initiativer bør anerkendes, og vi mener også, at algeriere, som flygter fra Algeriet og søger asyl i Danmark, skal vurderes selvstændigt som andre flygtninge og ikke på forhånd have fået tilkendegivet, at de kan få flygtningestatus i Danmark.

På vegne af Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, De Radikale og CD skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget fordømmer de hyppige, omfattende og barbariske myrderier i Algeriet og opfordrer regeringen til fortsat gennem EU og FN at arbejde for en afslutning af den politiske vold og terror og for en forbedring af menneskerettighedssituationen i Algeriet.

Folketinget opfordrer regeringen til fortsat at virke for, at Algeriets regering

- udvider og intensiverer samarbejdet med FN's højkommissær for menneskerettighederne og specialrapportører på menneskerettighedsområdet, og
- giver internationale organisationer, NGO'er og udenlandske medier fri adgang til uafhængig rapportering om forholdene i Algeriet.

Folketinget støtter EU's tilbud om humanitær bistand til ofrene for volden.

Folketinget understreger behovet for styrkede demokratiske institutioner, forbedring af

retsvæsenet og af den økonomiske og sociale udvikling i Algeriet.»

(Forslag til vedtagelse nr. V 47).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Der står i vores forslag, at vi skal yde beskyttelse til algeriere, som flygter fra forfølgelse. Jeg kan ikke forstå, hvad der er problemet i den formulering, men det kan vi måske få en nærmere forklaring på. Jeg har to spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører:

For det første forstår jeg ikke, hvad den socialdemokratiske ordfører mener med, at der er åbnet for en dialog med Algeriet. Jeg har også godt set, at den formulering er blevet brugt af EU, men det gjorde den ikke klarere for mig. Mig bekendt har man i lang tid siddet og forhandlet associeringsaftaler med Algeriet, hvori der formentlig er en menneskerettigheds-klausul; det plejer der at være. Har der ikke for lang tid siden været en dialog om de passager, eller har det helt været glemt i forhandlingerne? Det ville jeg godt have et svar på.

Jeg har et andet spørgsmål, fordi jeg blev så glad i går, da jeg læste hr. Henning Gjellerods indlæg i Politiken, for det slutter på følgende måde: »Det primære mål må være at få gennemført en international undersøgelse af forholdene. Kun ved tilstedeværelse af internationale, objektive observatører kan man besværliggøre og forhindre de væbnede gruppers overgreb«.

Det synes jeg er så præcist, og jeg havde håbet, at den præcision var at genfinde i det forslag til vedtagelse, som Socialdemokratiet er medunderskriver på i dag. Jeg kunne ikke høre den præcision, og jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Lotte Henriksen: Hvorfor mangler den meget præcise formulering? Kan Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten, De Radikale og måske andre gode kræfter ikke blive enige om lige præcis de meget præcise linjer her, som hr. Gjellerod har skrevet i Politiken i går?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Lotte Henriksen havde den forklaring på forløbet, at Frankrig i lang tid havde fastlagt

linjen i EU, men så var der sket en forbedring af situationen, og lande som Danmark havde angiveligt fået større indflydelse på linjen. Det må jo forstås sådan, at det må være spørgsmålet om, at man nu vil have den associeringsaftale, som er kommet ind i billedet, og så vil jeg godt spørge fru Lotte Henriksen:

Hvad er egentlig indholdet og konsekvensen i denne påståede nye linje fra EU's side? Når jeg ser, at man nu vil tilbyde en associeringsaftale til dette militærdiktatur, kunne man jo godt spørge, om det kan opfattes som andet end en forlængelse af den franske linje. Kan det opfattes som andet end yderligere støtte til diktaturet?

Jeg har vanskeligt ved at forstå, at det kan være andet end en forlængelse af den franske linje, men har man i forbindelse med associeringsaftalen, og det er også i forlængelse af hr. Søren Søndergaards spørgsmål, stillet nogle konkrete betingelser om en forbedring af udviklingen i Algeriet? Er det det, der menes med det, og det, der ligger bag? Det er meget vanskeligt at forstå Socialdemokratiets position i denne sag.

(Kort bemærkning).

Lotte Henriksen (S):

Som jeg har forstået det, foregår der forhandlinger om en associeringsaftale med Algeriet, hvor der også bliver peget på menneskerettighedsdelen, ligesom der også senere i dag er en sag på dagsordenen, som Enhedslisten har taget op, om situationen i Israel. Det er klart, at menneskerettighedsdelen også vil blive vurderet, ligesom den vil i en lang række af de andre sager, som Folketinget løbende vurderer i forhold til menneskerettighedssituationen. Det vil den også blive efterfølgende, og derfor er der for så vidt ikke nogen konflikt, som jeg ser det, imellem den aftale og det, som ligger her.

Så vil jeg sige i forhold til en dialog, at som jeg også sagde, kan der være meget forskellige vurderinger af, hvad der kommer ud af EU-trojkaens møde. Det kan man vælge at analysere på forskellig vis, og det har den danske presse også gjort. Jeg synes også, at meldingerne fra trojkaen kan være pessimistiske forstået på den måde, at man heller ikke ser, at der har været taget initiativ til at modtage f.eks. FN's menneskerettighedskommissær her og nu.

Derfor kan debatten godt gå ud på, om man skal sige: Det er ærgerligt, vi synes ikke, vi har opnået noget på dette møde, og så smække med

døren og ikke mødes igen, eller om man skal sige: Vi mener faktisk, at der trods alt, i og med at dialogen er startet på dette niveau med menneskerettigheder som et af elementerne, er anledning til at mødes igen. Det er det sidste, man har gjort, og derfor er der også aftalt et møde i London, hvor man efterfølgende skal drøfte nogle af disse sager.

Personligt ser jeg gerne, at det ender med, at man kan sende en international undersøgelsesdelegation af sted for at få afklaret denne situation, men jeg mener ikke, at man på nuværende tidspunkt er nået dertil, hvor man skal presse citronen ved at formulere sig på en måde, så man fastlåser sig i en forhandlingssituation med Algeriet. Det kan der altid være forskellige vurderinger af, og jeg er også klar over, at vi her er uenige med Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Mener fru Lotte Henriksen virkelig, at det vil være at presse citronen, at det vil være at smække med døren, hvis vi her i Folketinget i dag vedtager, at vi opfordrer den danske regering til at arbejde for, at de algeriske myndigheder accepterer en uvildig undersøgelse? Vil det virkelig være at smække med døren eller presse citronen? Eller at vi vedtager hr. Henning Gjellerods ganske fortrinlige formuleringer? Jeg er meget klar til, at vi trækker vores forslag til vedtagelse tilbage og udelukkende sætter dette afsnit fra hr. Henning Gjellerods udmærkede artikel til afstemning, men vil det virkelig være at presse citronen?

Det, der er mit problem, er, at jeg har lidt svært ved at forstå, om regeringen støtter kravet om en uvildig undersøgelse, og om regeringen vil sige, at den støtter kravet om en uvildig undersøgelse. Det kan fru Lotte Henriksen selvfølgelig ikke uden videre svare på, men hun kan jo svare på, om det vil være et stort problem, at vi her i Folketinget vedtager, at det går vi som Folketing ind for.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Lotte Henriksen, om hun kan forstå, at vi har den bekymring, at når man ikke rigtig fra den danske regerings side, fra Socialdemokratiets side og fra EU's side har gjort sig klart, hvad det er, man vil opnå, og hvad man vil forsøge at få gennemført, bliver alle disse tilsagn om associeringsaftaler og støt-

te til det algeriske militærdiktatur bare noget, som de politisk kan indkassere.

Kan Socialdemokratiet sætte sig ind i, hvad det er for en bekymring, vi har? Fru Lotte Henriksen vil vel formentlig give mig ret i, at det ikke tidligere er set i forbindelse med forhandlinger om associeringsaftaler, at man seriøst fra EU's side har stillet konkrete krav til opfyldelse af menneskerettigheder som forudsætning for at indgå disse aftaler. Jeg har i hvert fald ikke hørt om det før, og så må ministeren oplyse, om sådanne konkrete krav har været krævet opfyldt. Det tror jeg ikke. Det er jo et af problemerne med disse aftaler, og vi vender tilbage til det under et senere punkt på dagsordenen, men kan Socialdemokratiet forstå, at vi andre er bekymret over, at man bare blåstempler regimet og reelt ikke stiller krav til en anden udvikling?

(Kort bemærkning).

Lotte Henriksen (S):

Man skal ikke tage fejl. Algeriet har ikke set EU-trojka-besøget som en visit. Det er da klart, at man har set dette besøg af EU-trojkaen som et problem for landet, og som jeg sagde før, er det ikke et spørgsmål om, at jeg er bange for, at vi skal smække med døren. Jeg er bange for, at regeringen i Algeriet smækker med døren i en forhandlingssituation, hvor jeg klart har den opfattelse, at der netop nu er sket en åbning i forhold til, at EU-trojkaen har haft mulighed for at drøfte nogle af disse aspekter med Algeriets regering, og det var baggrunden for min vurdering før.

Jeg forstår godt bekymringen fra Enhedslistens side, og jeg forstår også bekymringen i forhold til debatten om, hvad man vil opnå i EU, og som jeg selv pegede på, forstår jeg også bekymringen, fordi vi alle ved, hvilken rolle Frankrig har spillet. Frankrig sætter sig ikke ned og er bovlam, fordi situationen nu har ændret sig, som den har, så på den måde forstår jeg så udmærket bekymringen.

Det betyder da også, at jeg fortsat mener, at det pres, som vi fra dansk side har lagt i EU, skal vi fortsætte med og også meget gerne intensivere. Det er i øvrigt også min holdning, at når vi har valgt at være med i EU, og når vi også ønsker, at der skal foregå en udenrigspolitisk koordinering i EU-regi, mener og tror jeg også, at vi lige her og nu når længst med det.

Dermed er vi som to partier også helt uenige om, hvordan man skal håndtere det her, men dermed har jeg ikke sagt, at vi skal lukke øjnene

for, at Frankrig spiller en anden rolle, end vi gør. Vi ønsker også, at tingene meget gerne måtte gå stærkere, end eksempelvis Frankrig ønsker det.

Formanden:

Hr. Jens Hald Madsen som ordfører.

Jens Hald Madsen (V):

Venstre må takke Enhedslisten for denne forespørgsel, hvis forespørgslen kun handler om menneskerettighedssituationen i Algeriet, hvis forespørgslen kun handler om den stigende fundamentalisme, som giver sig udtryk i terrorisme, og hvis forespørgslen kun handler om, hvilke reelle handlingsværktøjer der på effektiv vis kan ændre situationen i Algeriet.

Det, som jeg måske kan være bange for, er, at Enhedslisten også har en anden dagsorden for denne forespørgsel, nemlig at sige, at vi ikke kan bruge EU som et internationalt værktøj; det duer ikke.

En anden ting, som er vigtig, er jo spørgsmålet, om man ikke blander menneskerettighedsproblematikken lidt sammen med de generelle menneskerettighedsproblemer, der er i Algeriet, og så den fundamentalistiske terrorisme. Det har været grusomt og chokerende at se på tv og læse i tidsskrifter om de forfædelige og grusomme massakrer, der har været, men de har hovedsagelig taget udgangspunkt i fanatiske militante islamiske grupper. Det gør det ikke mindre interessant at diskutere den stigende form for fanatisme, som bl.a. i IPU har været diskuteret i forbindelse med »Islamphobia«.

Det store spørgsmål er så, hvilken rolle regeringen i Algeriet spiller i forhold til disse massakrer. Jeg skal ikke lægge skjul på, at Venstre ønsker, at der skal skabes åbenhed i Algeriet, så vi kan få afklaret forholdene dér. Det vil naturligvis også være en fordel for regeringen i Algeriet, hvis den ikke har noget at skjule, og her kommer vi jo til det afgørende punkt, nemlig hvad det er for nogle værktøjer, vi skal bruge. Hvad er det for nogle internationale værktøjer, som vi mener på effektiv og meningsfyldt vis kan gøre noget ved problemet? Skal det virkelig være USA, der skal samle Europa med henblik på at skabe en fælles holdning, eller skal det være Danmark med hr. Søren Søndergaard i spidsen, som skal ændre situationen i Algeriet?

Det er jo, som om der er en generel forestilling hos Enhedslisten om, at man kan ikke bru-

ge nogen af de værktøjer, som netop Venstre arbejder for og ønsker at vi skal bruge. For hvis vi skal have en stærk og effektiv samlet udenrigspolitik og sikkerhedspolitik, skal det gøres ved hjælp af de værktøjer, som vi nu har til rådighed.

Vi skal stadig væk bruge USA som en samarbejdspartner, men vi skal sandelig løse vore egne problemer selv og bruge EU som det internationale værktøj, vi har.

Det kan da godt være, at det ikke kan ske i samme hast, som vi ønsker i Danmark, men jeg kan ikke se, hvad alternativet er, hvis man virkelig vil have sat handling bag sine ord om at få løst disse problemer. Og jeg tror, den eneste måde vi kan få løst dem på, er via et bredt samlet Europa og ved at gøre det via EU.

Og når jeg tænker på alle de forespørgselsdebatter, hvor Enhedslistens kamp for menneskerettigheder og imod krig og undertrykkelse står til troende, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvorfor de ikke har bedre internationale alternativer. Og når jeg tænker på den baggrund, mange fra Enhedslisten har, kan jeg heller ikke dy mig for at tænke på, at jeg har en praktikanter fra et af de baltiske lande, som kan fortælle lidt om, hvad menneskerettigheder går ud på.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Jens Hald Madsen benytter lejligheden til at prøve at fremprovokere en almindelig EU-debat, og det forstår jeg for så vidt godt, for hvad hjertet er fuldt af, osv., men jeg vil understrege over for hr. Jens Hald Madsen, at det ikke har været Enhedslistens sigte med denne debat at rejse en debat om Amsterdamtraktaten og om den fælles udenrigspolitik i EU, for som fru Lotte Henriksen konstaterede, er der uenighed mellem partierne på dette punkt.

Det spørgsmål, vi har stillet i dag, er dette: Gør EU i den konkrete sag det, som skal gøres, eller burde EU ændre sin politik og gøre noget andet? Burde man f.eks. stille krav om en undersøgelse?

Vi bevæger os altså på det konkrete plan ud fra den nøgterne kendsgerning, at EU er på banen her.

Det kan man så diskutere om EU grundlæggende skal være eller ej, men det har vi altså afstået fra at bringe ind i denne debat i dag, og det håber jeg at hr. Jens Hald Madsen vil komme herop og kvittere for, således at vi kan få

debatten tilbage til det, som den handler om, nemlig menneskerettighedssituationen i Algeriet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare sige til hr. Jens Hald Madsen, at vi vil ikke forhindre regeringen i at kæmpe for menneskerettighederne i i Algeriet via EU, så det har regeringen fuldt ud mulighed for at gøre. Og hvis man ønsker at tage de ting, som vi har opstillet i vores forslag til vedtagelse, op i EU, så for os ingen alarm.

Så det er mere et spørgsmål, om hr. Jens Hald Madsen og regeringen og alle de EU-venlige partier, som udgør det store flertal, kan få EU med. Og kan de det, skal der ikke lyde nogen kritik fra os.

Den anden bemærkning, jeg vil komme med til hr. Jens Hald Madsen, drejer sig om, at hr. Jens Hald Madsen nævner risikoen for at blande to ting sammen: på den ene side de generelle menneskerettighedsproblemer i forbindelse med spørgsmålet om frie valg, spørgsmålet om en fri presse og spørgsmålet om fravær af tortur og den slags ting og på den anden side massakrerne og overgrebene.

For det, der er vores problem, er jo, at vi ikke ved, hvem der har begået massakrerne, og det spørgsmål synes jeg hr. Jens Hald Madsen springer fuldstændig over, og derfor vil jeg da godt vide, hvad det er for nogle kilder, hr. Jens Hald Madsen betjener sig af, når han så sikkert – og jeg vil endda sige skrāsikkert – kan udelukke, at dele af militæret er involverede i massakrerne.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil da gerne kvittere for, at hr. Keld Albrechtsen ikke har en skjult dagsorden – det må jeg sige – men jeg kan bare undre mig over, at man er så kritisk over for det handlingsværktøj, som er helt naturligt, nemlig EU. For jeg er sådan set ikke uenig med Enhedslisten i intentionerne, men det, som vi helt klart er uenige om, er, hvad der bliver resultatet af handlingsmønsteret, for hvis man går for voldsomt frem, kan det jo betyde, at Algeriet lukker døren, og så når vi ingen vegne.

Det er vel det reelle i det, og så er det meget flot nærmest at være lidt småhellig og sige, at nu skal vi bare løfte fanen, men hvad ville dét hjælpe, hvis det, der skulle til, måske var lidt

mere diplomati, som man så kunne få et reelt resultat ud af.

Og jeg er ikke skrāsikker med hensyn til kilderne, vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard. Det er jo derfor, vi gerne vil ind i Algeriet for at undersøge, hvad der sker.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Venstres ordfører siger, at han ikke er uenig med Enhedslisten, og så vil jeg da ikke fremprovokere en uenighed, men blot spørge: Hvorfor har Venstre så ikke taget dette spørgsmål op til debat, f.eks. her i Folketinget?

Og dér kan jeg konstatere, at forklaringen er enkel: Man mener, at spørgsmålet skal løses via EU. Og det, som jeg synes er problemet, er den totale passivitet, der stammer fra, at man regner med, at det er noget, som EU tager sig af, og så skal vi ellers bare lade være med at blande os i det. Det synes jeg er et problem.

Og så vil jeg sige: Det lød jo godt, da Venstres ordfører – jeg var lige ved at sige Venstres ungdomsordfører, for det lød jo som VU-toner – begyndte at tale om Enhedslistens medlemers fortid og om Østeuropa og de baltiske lande, og det var nok ikke nogen af de medlemmer, der er til stede her i salen, hr. Jens Hald Madsen mente, men jeg må indrømme, at jeg sjældent har hørt en så fodslæbende holdning til store begivenheder og til kritik af andre lande: at man skal passe på, at de ikke afbryder forhandlingerne.

Var det også hr. Jens Hald Madsens og Venstres holdning til f.eks. indmarchen i Tjekkoslaviet og invasionen i Ungarn: at man skulle passe op, at russerne ikke blev fornærmede?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg er da glad for, at hr. Søren Søndergaard kan se min pointe i at se lidt tilbage på sin fortid, når man i den grad fremturer om menneskerettigheder og menneskerettighedsproblemer, men så vil jeg stille et spørgsmål:

Er vi ikke en del af EU, og har vi ikke flere repræsentanter dér, som har en gevaldig indflydelse på EU's samlede politik? Er EU ikke en samling af nationalstater, og har hr. Søren Søndergaard og hr. Keld Albrechtsen ikke indflydelse på, hvad der skal markeres og siges i EU? Og kan det ikke markeres i udvalget, og er det ikke blevet markeret? Eller hvad er det, Enhedslisten vil?

Det, jeg siger til Enhedslisten – uden at være fodslæbende – er blot, at resultatet af at provokere et land for meget, kan blive, at det lukker af, og så har vi opnået lige præcis det modsatte af det, vi ville. Det er det, der er min pointe.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige til hr. Jens Hald Madsen, at det vil altså ikke lykkes ham at få os til at sluge mad-dingen: Han får ikke en generaldebat om EU under det her punkt – jeg må desværre skuffe hr. Jens Hald Madsen med hensyn til det spørgsmål – den tager vi en anden dag og med største fornøjelse.

Det, vi har spurgt om, er jo ganske enkelt: Er det af hensyn til menneskerettighedssituationen i Algeriet f.eks. klogt og fornuftigt at indgå en associeringsaftale nu? Og hvis man vil indgå en sådan associeringsaftale, stiller man så nogle konkrete betingelser, eller forærer man bare det hele væk og blåstempler dermed regimet?

Det er sådanne spørgsmål, vi ønsker en seriøs og konkret debat om her i Folketingssalen.

Og hr. Jens Hald Madsen kan vel ikke være blevet så underdanig over for EU, at han ikke længere mener, at vi skal diskutere sådanne spørgsmål her i Folketinget, inden der træffes afgørelse om dem i EU? Men det er måske også en provokation, hvis vi overhovedet tillader os at sige et pip i EU?

Niels Ahlmann-Ohlsen (KF):

Jeg synes oprigtig talt, der er grund til at takke Enhedslisten, fordi Enhedslisten har stillet denne forespørgsel i dag, for jeg mener, at det i allerhøjeste grad er relevant for et demokratisk land som Danmark at tage en sådan temadebat.

Jeg synes også, det skal nævnes her, at man i Europarådets parlamentariske forsamling i sidste uge anerkendte, at Danmark har denne debat, og ligefrem opfordrede andre lande til i den kommende tid at tage præcis den samme temadebat om forholdene i Algeriet.

Situationen i Algeriet er jo helt uholdbar, og det har den været i alt for lang tid: Mellem 65.000 og 80.000 mennesker er blevet myrdet i de 6 år, hvor konflikten foreløbig er foregået. Og vi hører i perioder næsten daglig om grusomheder: om dyriske mordere, der skærer hal-sen over på kvinder og mænd og på gamle og spædbørn, og grufuldhederne er af en karakter, som gør det svært overhovedet at tale om dem.

Men ikke at tale om dem er kujonens svar, og det må ikke være verdenssamfundets.

Styret i Algeriet forsøger på alle måder at frabede sig europæisk indblanding, og det forsøger at skabe det indtryk, at menneskerettighedsovertrædelserne i landet skal betragtes som interne forhold. Men sådan hænger verden af i dag ikke sammen. Overtrædelser af menneskerettighederne er et internationalt tema. Det er jo præcis, hvad landene har tilsluttet sig i FN.

Hvad er det, Algeriet og dets præsident, Lamine Zeroual, forsøger at skjule? Hvorfor ønsker landet ikke at blive kigget i kortene? Er det, fordi regeringens sikkerhedsstyrker under massakrerne sætter kikkerten for det blinde øje?

Så længe Algeriet ikke ønsker en åben og ærlig dialog om myrderierne, vil tvivlen i de europæiske hjertes nage med rette.

For verdenssamfundet er det nu af største vigtighed at få etableret en sådan udvikling, at disse myrderier standses.

Men en politisk dialog med styret i Algeriet må under alle omstændigheder opretholdes, herunder drøftelser om et teknisk bistandsprogram og om træningstilbud, naturligvis med betingelser, der muliggør et stop for flere drab samt anholdelser og strafforfølgelser af de ansvarlige.

Og vi må fortsat støtte EU-initiativerne over for Algeriet, samtidig med at vi kun kan opfordre den arabiske verden til at deltage i disse bestræbelser.

I fortsættelse af den førnævnte Europarådsdebat mener jeg, at vi må fremsætte en kraftig opfordring til den algeriske regering, som går ud på at tillade FN-besøg, at lade medier og NGO'er komme ind i landet og ikke mindst at indlede den helt nødvendige dialog med alle politiske kræfter i Algeriet. Og det føler vi at det forslag til vedtagelse, som der nu ser ud til at være et flertal for, tager højde for, og vi tror, det er utrolig vigtigt, at et land som Danmark vedtager det på tværs af partiskel.

Og selv om jeg godt kan høre, at der er en lille smule divergens med Enhedslisten, sikkert ud fra et oprigtigt ønske om at presse på så hårdt som muligt, vil jeg alligevel opfordre Enhedslisten til at spørge i Enhedslistens politibureau – hvis jeg må bruge det udtryk – om det ikke var værd at indkassere den gevinst, som det trods alt ville være set både med Algeriet øjne og med det internationale samfunds øjne, hvis Enhedslisten sagde: Godt, så kom vi hertil. Vi stemmer for det forslag. For det ville være

det stærkeste signal, vi kunne sende til de mennesker, som jo står med vanskelighederne i Algeriet.

Jeg mener, at vi må betragte menneskerettighederne i Algeriet som et af de meget store temaer, som vi fortsat skal følge, sikkert også her i Folketinget. Og jeg mener, at det denne gang er Europas tur til at ligge i front, og jeg mener, at der hellere skal gøres noget i dag end i morgen, ikke mindst af hensyn til de borgere i Algeriet, for hvem i morgen måske aldrig bliver til virkelighed.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg har af SF's ordfører, hr. Gert Petersen, fået lov til at komme foran ham, da jeg skal til et møde i Retsudvalget kl. 15 og derfor desværre bliver nødt til at gå.

Jeg vil godt starte med at kaste et ganske kort historisk blik tilbage på et klassisk demokratisk dilemma, som Algeriet blev placeret i for nogle år siden. Da man undervejs i valgbehandlingen, som man har efter den franske model i to omgange, blev klar over, at det tegnede til et flertal for det islamiske parti, brød regeringen ind, suspendede den videre valghandling og har siden da regeret på et forlænget mandat, kan man kalde det. Nu skal jeg ikke stå og blåstemple det demokrati, det styre, der var i sin tid i Algeriet, men alligevel gøre den bemærkning, at det er vores opfattelse, at på de breddegrader, i de områder var Algeriet ganske langt fremme med at have demokrati.

Hvad gør man i sådan en situation? Er det legitimt for at beskytte demokratiet, at man går ind og prøver på at forhindre nogen i at få et flertal, som måske totalt ville stoppe enhver demokratisk tale, enhver demokratisk udvikling? Og hvor længe kan man tillade sig at stoppe sådan noget med midler, som i og for sig ikke er demokratiske? Hvor langt kan demokratiet gå – og det er nu mere generelt abstrakt formuleret – i et forsøg på at beskytte sig selv?

Det er også et problem, som man skal tage stilling til i Danmark, heldigvis ikke under aktuelt pres, men hver gang, vi som politikere bliver spurgt: Går I ind for at tillade nazistpartiet i Danmark? Og man kan komme ud for situationer, hvor de, der går ind for den slags ideer, siger til én, at man er blød og tåbelig og har misforstået alting, hvis man bare siger: Ja, I skal have lov til præcis som alle andre partier at

fremme jeres sag, ikke med voldelige midler, men altså med overtalelsens magt.

I Danmark har vi gudskelov et så robust demokrati, at selv når partier som nazipartiet stiller op, får de ikke det tilstrækkelige antal stemmer. Man kan sige, at det er en sund og robust udgave, vi har af demokratiet. Så let er det måske ikke alle vegne i verden.

Når det er sagt, så hersker der i radikale hjerter og hjerter ingen tvivl om, at menneskerettighedssituationen i Algeriet er under kraftigt pres. Menneskerettigheder består jo nemlig af forpligtelsen for en regering, for myndigheder til at afholde sig fra overgreb på og krænkelse af borgernes rettigheder og samtidig en forpligtelse til at hindre, at andre borgergrupper eller andre borgere på denne måde krænker vores rettigheder. Og på det sidste i hvert fald er der problemer i Algeriet. Uanset hvem der står bag, uanset hvem der måtte have ret i de påstande, som er fremsat om, hvem der i realiteten står bag myrdierne eller dele af myrdierne, så må vi fastslå, at den algeriske regering sammen med hæren ikke har stoppet det, ikke har kunnet stoppe det. Det er den situation, vi mener man skal tage stilling til.

Det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere til, går vi naturligvis ind for. Jeg har fulgt debatten. Jeg har også set tilkendegivelser fra Amnesty International, som lægger megen vægt på, at vi bruger lige præcis ordene uvildig international undersøgelse, og det kan da godt være, at det er de magiske ord, som kan redde situationen i Algeriet. Jeg tror nu ikke, ordene i sig selv betyder så meget. Men når man tager de operative elementer i vores forslag til vedtagelse om at give internationale organisationer, NGO'er og udenlandske medier fri adgang til uafhængig rapportering om forholdene i Algeriet, når vi tager opfordringen til regeringen til fortsat gennem EU og FN at arbejde for en afslutning af situationen og for en forbedring af menneskerettighedssituationen, så er det i og for sig indholdet af sådan en uvildig undersøgelse og resultatet af den, som vi her beskriver.

På den baggrund mener jeg, at Folketinget med et meget, meget bredt flertal og uden stemmer imod i hvert fald kunne vedtage forslag til vedtagelse nr. V 47 – også i håbet om, at det, vi her drøfter om Algeriet, ikke skal ende med en diskussion om danske forhold til EU og andre indenrigspolitiske, jeg vil ikke kalde det drillerier, men diskussioner.

Gert Petersen (SF):

De i forvejen ufattelige rædsler i Algeriet har i de seneste år antaget en endnu værre og helt absurd karakter. Titusindvis af forsvarsløse landsbyboere, kvinder, børn og mænd, er blevet dræbt, massakreret, voldtaget af terroristiske grupper, ofte under forhold så tæt ved militære forlægninger, at man må spørge sig, hvem terroristerne egentlig er.

Flere afhoppere, herunder en tidligere ministerpræsident, hævder, at enten fungerer terroristerne i samspil med grupper inden for militæret, som er interesseret i at eskalere spændingen i samfundet, eller også er der i nogle tilfælde direkte tale om militære grupper, der optræder under dække af at være fundamentalister for at kompromittere fundamentalisterne. Om det er rigtigt, ved vi ikke. Det er ikke givet, at det er rigtigt. Studerer man f.eks. den mest yderliggående gruppes, GIA's, ideologi, så ser man, at den er så voldsorienteret og så terroristisk i sine grundholdninger, at den så sandelig ikke behøver, om jeg så må sige, hjælp udefra. Den kan selv. Men man kan ikke helt afvise mistanken, for vi ved jo, at den voldelige tradition stikker dybt også i visse kredse inden for det algeriske militær, som tog magten i landet i 1965 ved et kup og har regeret det næsten lige siden.

Hvorom alting er, så stiller disse tragiske og forfærdende begivenheder os over for tre problemer i forbindelse med Algeriet. Hvorfor kan myndighederne ikke beskytte deres egne borgere? Det er myndighedernes første pligt i et land. De har hovedansvar for deres borgeres liv, og den passivitet, som vi har været vidne til, er i hvert fald rystende. Der opstår mistanke om bevidst forsømmelse. Det behøver ikke at være givet, det kan være inkompetence, der gør sig gældende, men under alle omstændigheder har passiviteten været rystende.

Dernæst: Hvorfor afviser myndighederne en uvildig undersøgelse fra FN's side? Den officielle begrundelse er, at vi alle ved, hvordan det hænger sammen. Der er ikke noget at undersøge. Det er en løgnagtig udflygt. Vi kan da ikke bare ignorere udsagnet fra en tidligere ministerpræsident. Det kan godt være, han er fuld af løgn, men han er tidligere ministerpræsident; han er ikke hvem som helst. Vi kan ikke bare ignorere, hvad højstående militære afhoppere siger. Det kan være, at afvisningen fra den algeriske regerings side skyldes national stolthed i et land, der først blev selvstændigt for 37 år

siden. Det skal jeg ikke udelukke. Men denne afvisning er sandelig med til at styrke mistanken om, at myndighederne selv kan have blod på hænderne.

Og endelig: Hvornår accepterer myndighederne, at menneskerettigheder er et internationalt anliggende? En retsstat er ikke bange for at få undersøgt sin retspleje og sine fængselsforhold. Den lukker døren op for internationale menneskerettighedsorganisationer. Hidtil har Algeriets myndigheder gjort det stik modsatte.

Selvfølgelig må man bekæmpe terrorisme, terrorisme rettet mod titusinder af totalt forsvarsløse civile, og vi må alle samarbejde om at bekæmpe den slags udskejelser, men det kan vi da ikke, så længe den algeriske regering, der har hovedansvaret for sin egne borgeres liv, afviser at samarbejde om at få undersøgt baggrunden for grusomhederne og selve grusomhedernes udførelse og om at finde veje og midler til at sikre menneskerettighederne.

Vi må opfordre den algeriske regering til at lægge kursen om, og vi må indtrængende opfordre den danske regering til enten alene eller sammen med de nordiske lande eller for min skyld meget gerne også sammen med landene i EU at lægge pres på regeringen i Algeriet både direkte og gennem FN's organer, Menneskerettighedskommissionen osv., for at få dem til at følge opfordringen om at åbne for en uvildig international undersøgelse i FN's regi, åbne for de internationale menneskerettighedsorganisationer, så de kan komme til at samarbejde om en radikal forbedring af menneskerettighedssituationen generelt i Algeriet.

Med hensyn til de fremsatte forslag til vedtagelse er det klart, at vi synes, vores eget, som vi har fremsat sammen med Enhedslisten, er det bedste. Vi vil undlade at stemme til det andet forslag, og det skyldes – det vil jeg meget stærkt understrege – for vores vedkommende ikke, at man nævner EU, for min skyld da gerne. Hvis 15 stater kan sige noget fornuftigt i fællesskab, så vejer det mere, end at bare en enkelt stat siger det, men det skal altså også helst være noget fornuftigt, de siger i fællesskab.

Men vi savner totalt en sætning, der svarer til det forslag, som hr. Søren Søndergaard og jeg selv er kommet med: at opfordre de algeriske myndigheder til at acceptere en uvildig international undersøgelse af menneskerettighedsforholdene i landet. Det finder jeg intet om i det af de andre partier fremsatte forslag til vedtagelse.

Derfor kan vi ikke stemme for det, men vi vil naturligvis heller ikke stemme imod det. Det, der står, er rigtigt. Det er det, der mangler, som vi er utilfredse med – at det mangler.

Annette Just (FP):

Også jeg vil gerne starte med at takke Enhedslisten for, at vi har denne her diskussion i dag. Det er på høje tid – det er blevet sagt flere gange – at vi har diskussionen om, hvad der foregår i Algeriet. Det er forfærdeligt, at man kan blive ved med at læse og høre om massakrer, om terrorisme, om uvidenhed om, hvem det er, der rent faktisk er de skyldige i så stort et område som Algeriet. Der er sagt en frygtelig masse om det allerede på nuværende tidspunkt og om, hvor forfærdelig fundamentalisme i det hele taget er. Alt det er vi enige i, og jeg skal lade være med at gentage det hele og derved forlænge debatten.

Men jeg synes, vi mangler en enkelt ting, en enkelt facet, og det er måske at prøve at forstå, hvorfor den algeriske regering har været så tilbageholdende, når man i EU og især fra fransk side har sagt, at nu ville man gøre noget. Jeg var lige nede at kontrollere, at tallet var rigtigt, at Frankrig blev smidt ud af Algeriet i 1962 – jeg kunne ikke huske, det var 1962; jeg vidste godt, det var begyndelsen af 1960'erne. De besatte landet i 1930'erne og blev smidt ud i 1962. Et af de værste skældsord på fransk var på daværende tidspunkt at være en »pied noir«. Det betød en sortfod, som var blevet smidt ud af Algeriet. Det var alle de hvide – sådan så man på dem i Algeriet – men primært var det franskmændene, som fysisk blev smidt ud af landet. Og nu har franskmændene igen sagt: Vi må gøre noget; vi må lave det ene og det andet.

Hånden på hjertet, jeg forstår godt, at den algeriske regering siger: Ikke på vilkår, om vi vil have Frankrig ind igen og fortælle os, hvordan vi skal gøre. Derfor er det korrekt, hvad der er blevet sagt her, at vi skal bruge internationale fora, men vi skal forhindre, og det håber jeg også regeringen vil gøre, at Frankrig stiller sig i spidsen for det, for det tror jeg vil give endnu flere blodsudgydelser. Jeg er meget enig i, at det skal være en uvildig international undersøgelse, men jeg tror faktisk, problemet er, at det i lang tid har været sådan, at Frankrig gerne ville gå forrest.

Det kan godt være en EU-undersøgelse, og jeg var glad for at høre hr. Gert Petersen sige, at hvis det skulle være EU, så var det i orden for

ham, og det er jeg meget enig i. Jeg synes, jeg har hørt hr. Keld Albrechtsen sige det samme. Men det skal også være en FN-undersøgelse. Det skal faktisk være i alle de internationale fora, hvor Danmark er medlem, lige fra Euro-parådet, som havde det til behandling for cirka en uge siden, forstod jeg, til FN og EU, at vi skal lægge pres på, at Algeriet skal være villig til en uvildig international undersøgelse.

Det er udmærket, at EU har sendt en trojka, og at de i det mindste blev modtaget. Det er snart det bedste, man kan sige om den trojkas resultat, at de blev dog modtaget; de fik lov til at komme ind i Algier. Men det er også vigtigt, at vi fra dansk side bliver ved med at sige i EU, at der er betingelser for den associeringsaftale mellem EU og Algeriet, som er ved at blive skrevet færdig. Det står klart og tydeligt, men vi er nødt til at gentage det, og jeg hørte udenrigsministerens tale, som om han også var villig til at sige, at det er en naturlig ting.

Jeg er også enig i, at det er utroligt, hvis den algeriske regering virkelig ikke vil gå med til at beskytte landets egne borgere. Selvfølgelig vil den det. Selvfølgelig er det det, vi skal vise den hvordan man gør, hvis den ikke selv kan finde ud af det. Det var en pæn måde at sige det på.

Det andet punkt, hr. Gert Petersen tog op, var afvisningen af en uvildig undersøgelse. Det er utroligt, hvis de ikke kan forstå det, men jeg har på fornemmelsen, at det meget langt hen ad vejen ikke blot er blevet skrevet på fransk til Algeriet, men at der også har været en påstand om, at det skulle være franskmænd, der gjorde det.

At menneskerettigheder er en international sag, tror jeg vi alle er enige i.

Så kommer vi til de to forslag til vedtagelse, og jeg tror i virkeligheden, at alle, der har fulgt debatten indtil nu, erkender, at de langt hen ad vejen er meget ens. Derfor vil Fremskridtspartiet heller ikke stemme imod, jeg er lige ved at sige nogen af dem, men min anbefaling til min gruppe vil være, at vi stemmer for det af bl.a. regeringspartierne fremsatte forslag.

Arne Melchior (CD):

I sjælden grad, nærmest bogstaveligt, står vi i det forhold, vi diskuterer her, i valget mellem pest og kolera. Jeg tænker selvfølgelig ikke på de to forslag til vedtagelse, der er fremsat. De indeholder hver for sig absolut noget agtværdigt og brugbart, og jeg hører også til dem, der er meget tilfredse med, at denne debat foregår i

Folketinget i dag. Men min lidt makabre sammenligning går selvfølgelig på de stridende parter, de to store magtfaktorer blandt en række, ikke så få endda, mindre, der findes i Algeriet i dag. På den ene side har vi en militærregering, der regerer med midler og ud fra kriterier, vi aldeles ikke kan anerkende, og som vi kun kan forkaste og vise afsky over for. På den anden side har vi altså udsigten til et fundamentalistisk præstestyre a la Iran, som også vil virke via ufrihed, undertrykkelse og mange, mange slemme ting. Det er sandelig ubehageligt.

Jeg vil give helt afkald på at deltage i beskrivelserne af, hvad der foregår. Jeg kan her bakke op om de ord, som både udenrigsministeren anvendte og flere andre ordførere har benyttet, og jeg formoder ikke, at mit parti, CD, eller jeg vil blive på nogen måde mistænkt for at nære mindre afsky end de øvrige partier og ordførere for, hvad der foregår i dagens Algeriet, fordi jeg ikke gentager de beretninger, som vi i lang tid nu har haft inde på livet.

Men jeg må så klart støtte det forslag til vedtagelse, som jeg selv og dermed CD er medforlagsstiller til, frem for den anden, skønt de som sagt indeholder gode ting begge to. Men det er jo helt givet, om jeg så må sige – selv hr. Gert Petersen var inde på det – at hvis noget fornuftigt siges af mange, i dette tilfælde mange stater, i dette tilfælde EU, så er det nok et bedre pressionsmiddel, end hvis man optræder enkeltvis. Påpasseligheden over for overholdelsen af menneskerettighederne, som jeg fuldt ud deler og tilslutter mig, egner sig altså bedst til varetagelse i internationale fora, helst gennem den samlede verdensforsamling i FN, men i øvrigt inden for denne gennem en række af de organisationer og alliancer, som vi er medlem af. Jeg tror også, at de erfaringer, som EU har gjort i nyere tid i Bosnien, gør EU bedre egnet, end det måske var før.

Jeg skal slutte min tale med et citat, som jeg har fundet i Berlingske Tidende den 18. januar i en meget fyldig temaartikel, hvor professor ved American University i Washington Mary-Jane Deeb er citeret for følgende:

»Der er i dag større forståelse og vilje (i Algeriet) til at tage imod råd fra Europa. Der er en stigende erkendelse af, at europæerne ikke søger at blande sig politisk – en frygt, der med Algeriets historie ellers har været forståelig.«

Jeg tror, det var fru Annette Just, der var inde på dette, at vi jo kender Algeriets historie og

derfor ret langt hen ad vejen må forstå den skepsis, der må være i dette land over for påpegninger, der kommer fra europæiske lande, selv om Europa dengang ikke var det samme hele, som det heldigvis er blevet i mellemtiden.

Jeg understøtter også stærkt den opfordring, der har lydt fra anden sige. Det var hr. Elmquist, som rådede forslagsstillerne til vedtagelse nr. V 46 til at stemme for de fem partiers forslag, nr. V 47. Det ville være rart ikke bare med ingen stemmer imod, men helst med alle stemmer for denne vedtagelse og denne udtalelse. Det er noget af det lidt, vi kan gøre for at bedre på forholdene, og vi er jo enige om, at det har vi både ønske om og pligt til.

Henning Gjellerod (S):

Da Europarådet sidste mandag åbnede sin første afdeling af sessionen i 1998, vedtog forsamlingen at tage en hastedebat om Algerietspørgsmålet, og denne hastedebat forløb torsdag eftermiddag, som det har været nævnt her flere gange. Meget sent på eftermiddagen vedtog man en anbefaling, og jeg vil gerne læse lidt op af den. Men forinden vil jeg lige sige, at man lagde stor vægt på bredt politisk og fra mange lande, at EU skal gøre alt, hvad der overhovedet er muligt, for at løse konflikten, at også FN kommer ind, og at man får en politisk dialog i gang med Algeriet.

Det fremgår også af de punkter, som jeg gerne vil læse op fra denne anbefaling i min egen uofficielle oversættelse:

1. Forsamlingen fordømmer i stærkeste vendinger den fortsatte bølge af massakrer i Algeriet og udtrykker sin sympati og solidaritet med ofrene og deres familier.

2. Forsamlingen er opmærksom på og påmindrer om, at der lever millioner af muslimer i Europarådets medlemsstater, og at disse mennesker er en del af det europæiske samfund. Ydermere anerkender forsamlingen, at islam ligesom andre førende religioner opfordrer til og prædiker om tolerance, fred og forståelse. Det er ekstremister og terrorister, som med kriminelle hensigter misbruger islam, og som er ansvarlige for de forfærdelige hændelser i Algeriet. Disse grupper bidrager til en farlig forvirring, en forvirring, som først og fremmest skader islam, men som også bringer sameksistensen mellem muslimer og andre borgere i Europa og andetsteds i fare.

Og fra punkt 3:

Forsamlingen betragter disse barbariske terroristhandlinger som en direkte trussel mod fred og stabilitet i Middelhavsregionen. Det internationale samfunds bekymring omkring disse massive krænkelse af menneskerettigheder kan på ingen måde betragtes som en utidig indblanding i Algeriets indre anliggender.

Punkt 8, det er fra den operative del, lyder således, stadig væk i min uofficielle oversættelse:

Forsamlingen henstiller til den algeriske regering, at den accepterer et besøg af en repræsentant fra FN, garanterer fri adgang for internationale organisationer, NGO'er samt medieer inklusive tv, accepterer international humanitær assistance samt støtte i kampen mod terrorisme, etablerer en reel politisk dialog med alle de politiske styrker, som er villige til at afvise vold og acceptere demokratiske spilleregler, og at dette regnes for en forudsætning for direkte forhandlinger.

Og punkt 10:

Forsamlingen vil gøre sit yderste for at etablere en dialog med parlamentet i Algeriet med det formål fuldt ud at udnytte Europarådets ekspertise i demokrati, menneskeret og lovmæssighed, således at Algeriet kan drage fuld nytte heraf.

Min taletid er udløbet, så jeg skal slutte her.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne takke ordførerne. Jeg synes, det har været en god meningsudveksling, hvor det ikke er de store ting, der egentlig skiller. Jeg har den fornemmelse, at vi alle har et meget stærkt ønske om, at den algeriske regering skal åbne sig i forhold til omverdenen, at den skal åbne sig i forhold til NGO'er, at den skal åbne sig i forhold til internationale organisationer, især FN. Det er et helt rimeligt krav til den algeriske regering, at den modtager besøg og indgår i en dialog med FN's højkommisær for menneskerettigheder. Det burde regeringen føle sig stærkt forpligtet til.

Der er også enighed om, at det ville være et kolossalt fremskridt, hvis medieerne, ikke mindst de internationale medier, havde adgang til at rapportere uafhængigt fra Algeriet. Det kunne bidrage til, at vi kunne danne os et bedre billede af, hvad der faktisk foregår. Når dette med medieerne er blevet så aktuelt, er det, fordi flere af de førende internationale medier havde anmodet den algeriske regering om at kunne være til stede, når trojkaen besøgte Algeriet.

Det fik de afvisning på. Det var, så vidt jeg husker, CNN, ITV og Financial Times, der havde ønsket at ledsage trojkaen for at rapportere. De kunne ikke få lov til at komme ind.

En sådan rapportering fra de udenlandske medier ville være et væsentligt fremskridt og ville – det er min bestemte opfattelse – også være i Algeriets regerings egen interesse, den interesse, de måtte have for at opnå en bedre placering i forhold til omverdenen.

Det, der vel skiller her, er spørgsmålet, om vi her og nu skal stille krav om det, der hedder en uvildig undersøgelse. Jeg må fraråde, at man gør det til, skal vi sige det store spørgsmål. Gør man det, så opnår man med ret stor sikkerhed en forhåndsafvisning fra Algeriets regering. Den har allerede afvist det. Jeg tror ikke, der er nogen vej på nuværende tidspunkt ved at forfølge den fremgangsmåde.

Dertil kommer i øvrigt, at gennemførelse af en uvildig undersøgelse ikke er så enkel endda. Hvem skal gennemføre den? Hvordan skal den gennemføres? Hvis jeg uden at være overhovedet polemisk må anføre, at vi jo selv herhjemme ved adskillige lejligheder har oplevet, hvor vanskeligt det egentlig er at finde ud af, hvordan en fornuftig uvildig undersøgelse skal tilrettelægges. Der er masser af problemer, der skal afklares her. Det er ikke løst ved bare at sige uvildig undersøgelse. Det kræver, at man graver lidt dybere ned.

Derimod er kravet om, at de førende internationale medier kan komme ind og foretage en uafhængig rapportering, efter min mening vanskeligere at afvise, og det ville være et betydeligt fremskridt.

Jeg skal kun gøre én bemærkning mere. Jeg synes, at der fra flere ordføreres side har været fremsat udtalelser om specielt Frankrigs rolle her, som jeg ikke kan godkende. Jeg synes, man skal være opmærksom på, hvor tæt Frankrig har dette her problem inde på livet. Der lever i Frankrig millioner af algeriere. De lever ofte i øvrigt under dårlige økonomiske og sociale vilkår. Ikke mindst er det et stort problem i det franske samfund i dag, at unge algeriere omkring de store franske byer lever under meget dårlige vilkår og med temmelig dårlige beskæftigelsesudsigter for at sige det mildt.

Samtidig er spørgsmålet om de fremmede i Frankrig jo det overhovedet vigtigste eller vanskeligste indenrigspolitiske problem. Partierne yderst på den franske højrefløj driver en hårdhændet, ubønhørlig agitation vendt imod de

fremmede i Frankrig, herunder ikke mindst folk fra Algier og andre nordafrikanske stater. Derfor er dette spørgsmål om Algier et følsomt, vanskeligt spørgsmål for Frankrig som land i disse år, og det synes jeg også man bør tage med, når man vurderer, hvorledes de franske holdninger har foldet sig ud.

Lad mig slå fast: På intet tidspunkt har jeg oplevet i EU's Ministerråd, at det er Frankrig, der på nogen måde har, skal vi sige, spillet på tværs af de bestræbelser, som vi andre havde. Jeg har derimod set, at der var udtryk for, at vi i fællesskab forsøgte at åbne, at komme tættere på at få åbnet for rapporteringen.

Søren Søndergaard (EL):

Flere ordførere har i debatten været inde på spørgsmålet om, hvem der står bag massakrerne, og et af de store problemer er selvfølgelig, at det ved man ikke; det er ikke afklaret, det er ikke bevist.

Der bliver aldrig taget fanger. Når hæren fanger nogle, bliver de alle sammen dræbt i kamp, og der er altså ingen, man kan afhøre. Derfor er det meget svært at nå frem til noget.

Amnesty International har udgivet en længere rapport, hvor der er forskellige vidneudsagn, bl.a. fra overlevende fra massakrer. Og en af dem er i denne rapport citeret for at sige følgende:

»Hvorfor sker dette? Hvorfor er der ingen, der stopper det? Loven er sat ud af kraft. Hæren og sikkerhedsstyrkerne var der. De hørte og så alt; alligevel gjorde de intet. De lod terroristerne slippe væk. Hæren ventede på, at terroristerne skulle færdiggøre deres beskidte arbejde, for derefter at lade dem stikke af. Hvad siger det dig? Jeg er blevet truet af fundamentalisterne, men var næsten ved at blive slået ihjel af hæren. Selv mine venner inden for hæren forstår ingenting mere af, hvad der foregår.«

Det er jo den type vidneudsagn, ikke fra islamiske fundamentalister, ikke fra GIA-folk, ikke fra FIS, ikke fra ekstremister i nogle lejre, men fra overlevende fra massakrerne, der gør, at man må sige: Der er spørgsmål, der skal undersøges. Derfor er det vigtigt lige præcis at pege på en uafhængig undersøgelse.

Et andet element, der har været fremme i debatten, er, hvordan situationen i Algeriet er med hensyn til demokratiseringen. Hr. Bjørn Elmquist brugte formuleringen, at Algeriet før militærkuppet efter valget i 1991-92 var langt fremme i at have demokrati. Jeg synes måske

nok, at det er lidt af en tilsnigelse. Sagen er jo, at bortset fra en ganske kort periode måske, fra 1989 til 1991, har militæret bestemt i Algeriet og været bagmænd for det, der foregår i Algeriet, fra 1965 og frem til i dag.

Fra 1989 til 1991 var der en ganske lille demokratisk åbning. Den blev så afskaffet af militæret. Militæret er den centrale struktur i det algeriske samfund. Og det ironiske er jo, at en lang række af de folk, som militæret i dag har tilladt at komme ind i regeringen, er folk, som er islamiske fundamentalister. Bl.a. er det parti, der tidligere hed Hamas, nu en del af regeringen, og en af kernepersonerne fra Hamas er den person, der organiserede afsendelsen af algeriske frivillige til at kæmpe i Afghanistan i forbindelse med krigen mod russerne.

Derfor er det også forkert at sige, at man kan lave sådan en skelnen mellem på den ene side militæret og på den anden side de islamiske kræfter. Militæret står bag den regering, der er, og den regering er sammensat af forskellige grupper.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er fuldstændig rigtigt, som hr. Bjørn Elmquist siger, at man skal passe på ikke at forfalde til diskussion om formuleringer, og jeg er også enig med hr. Bjørn Elmquist i – hvis det var det, han prøvede at antyde – at der selvfølgelig ikke er nogen formulering i sig selv, der løser den krise, der er i Algeriet.

Så meget desto mere synes jeg, det er underligt, at regeringspartierne og støttepartierne V og K insisterer på en ganske bestemt formulering af spørgsmålet om en international undersøgelse. Der må ikke stå i dette forslag til vedtagelse, at vi her i Folketinget går ind for en uvildig, international undersøgelse. Det skal formuleres på en anden måde.

Man må stille sig spørgsmålet: Hvorfor? Hvis det bare er et spørgsmål om formuleringer, hvis det bare er et spørgsmål om ord, hvorfor har man så ikke accepteret den formulering, der lå? Det eneste bud, der er kommet, er fra hr. Jens Hald Madsen, som har begrundet det med, at vi ikke må provokere Algeriets regering.

Dertil må vi sige, at der er en kerneforskel mellem Enhedslisten og Venstre. Vi vil godt sige tingene ligeud i Enhedslisten, og vi vil også gøre det, selv om Algeriets regering ikke kan lide at høre det.

Det mest afgørende med hensyn til forespørgslenes ordlyd er imidlertid, at der bliver

sendt et signal, ikke så meget et signal til verdenssamfundet, i virkeligheden ikke så meget til Algeriets regering, men frem for alt at der bliver sendt et signal til de kræfter, der i Algeriet kæmper for menneskerettigheder, og som arbejder for at gøre situationen bedre dér. De har behov for at vide, at vi støtter dem, og det har de behov for at vide med klare og rene ord. Derfor er det klart, at vi opfordrer til at stemme for det forslag til vedtagelse, som SF og Enhedslisten har fremsat.

Niels Ahlmann-Ohlsen (KF):

Jeg synes, at Folketinget kan være sig selv bekendt, når Folketinget om lidt med et stort flertal stemmer for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af regeringspartierne, af Det Konservative Folkeparti, Venstre og CD. Man skal nemlig huske på, at med den vedtagelse i Folketinget i dag sender vi selvfølgelig et signal til kredsen i Algeriet, men vi sender også et signal til en række andre lande.

Ved Europarådets parlamentariske samlings møde i sidste uge var det interessant, at ud af 14 indlæg var der 2 danske indlæg, men der var ikke indlæg fra Sverige, der var ikke indlæg fra Finland, og dermed var der også blandt de baltiske lande tøven med et engagement i denne vigtige sag. Derfor vil dagens vedtagelse i Folketinget være et signal til vores nye »europæiske« venner fra Sverige og Finland, men også til de baltiske lande – et signal om, at er man med i den store familiekreds, må man også kunne tage sig engageret af problemstillinger omkring menneskerettigheder ikke bare i ens eget nærområde, men også i det samlede europæiske nærområde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Lotte Henriksen (S), Jens Hald Madsen (V), Niels Ahlmann-Ohlsen (KF), Bjørn Elmquist (RV) og Arne Melchior (CD) (se foran) vedtoges med 89 stemmer (S, V, KF, RV, FP, CD og DF); 14 (SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Søren Søndergaard (EL) og Gert Petersen (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers traktat om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 10/12 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Den bedste karakteristik af det fremsatte beslutningsforslag mener jeg egentlig kunne være, at det er en god dag for verdenssamfundet. Godt nok har det været 40 år undervejs, men det viser betydningen af netop den dialog, der skal være mellem nationer for opnåelse af konsensus på området for, at vi kan få en garanti for, at disse ting kan fastholdes og også fortsætte ud i fremtiden.

Derfor skal man også kigge på indholdet af organisationen, om tingene kan blive holdt ordentligt sammen. Det er da også vigtigt at se på, om de nationer, som egentlig er dem, der har de her våben og er i stand til at bruge dem, bliver dem, der tilslutter sig denne aftale, at de ikke kun fokuserer på det, men også vil fortsætte processen.

Det er faktisk det, der er udtrykt meget klart og tydeligt i det fremsatte forslag, også når man ser på organisationen og opbygningen omkring konferencerne, hvor alle nationer mødes, når vi ser på elementet omkring eksekutivrådet med den gode geografiske fordeling, der er af medlemmerne, og sidst, men ikke mindst: garantien for, at de ting her også bliver overvåget, nemlig af det tekniske sekretariat, der skal forestå den internationale datacentral, driften af den, indsamling af materialerne, men også hele den geografiske fordeling af både målestationer og laboratorier.

Så sagen bygger, som vi ser det, på gode intentioner med kontrol og gensidig informati-